

Adviesrapport

Regie op ICT: noodzakelijke voorwaarde voor het beste onderwijs voor alle kinderen

*Ongemak en morele verantwoordelijkheid omzetten naar minimale
standaarden en ontwikkelingslijnen voor ICT in het funderend onderwijs*

Door de adviesgroep Regie op ICT – 1 maart 2022

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
WAAROM REGIE OP ICT	4
WAT ZIJN DE ICT-VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN SCHOOLBESTUREN?.....	5
WAT IS ER NODIG OM AAN DEZE VERANTWOORDELIJKHEDEN TE VOLDOEN?.....	8
WAT HEBBEN BESTUREN ZELF TE DOEN?.....	9
WAT HEBBEN WE SECTORAAL TE DOEN?.....	10
WAT HEEFT DE OVERHEID TE DOEN?.....	10
ADVIEZEN REGIEGROEP ICT.....	11

“Eigenlijk is regie nemen op ICT gewoon goed besturen.”

Frits Hoekstra, bestuurder SCOPE, voorzitter adviesgroep Regie op ICT

Inleiding

De snelheid en complexiteit van technologische ontwikkelingen maken het urgent om ook in het funderend onderwijs ICT goed in te richten en te gebruiken. Als bestuur wil je hierbij ‘in control’ zijn. Maar waar ligt precies de verantwoordelijkheid van een schoolbestuur? En hoe geven we daar als sector invulling aan?

De privacyproblemen bij Google Workspace for Education en recente cyberaanvallen bij onderwijsinstellingen onderstrepen het belang van goed privacymanagement en informatiebeveiliging. Maar hoe houd je hier als schoolbestuur regie op, als voorwaarde voor het behalen van onderwijsdoelen? Hoe geef je invulling aan je taak om leerlingen in een veilige (digitale) omgeving te laten leren, nu en in de toekomst? En waar leggen we als sector de lat en wat mogen we hierin van elkaar verwachten?

Op verzoek van de PO-Raad, VO-raad, SIVON en Kennisnet boog de adviesgroep Regie op ICT, bestaande uit 8 bestuurders uit het primair en voortgezet onderwijs, zich over bovenstaande vragen. Gezamenlijk formuleerden zij dit advies.

De zwaarwegende adviezen van de adviesgroep zijn in eerste instantie gericht aan de beide sectorverenigingen. De bureaus en de leden worden aangesproken op hun rol en verantwoordelijkheid om regie op ICT te nemen. Maar de adviesgroep constateert ook dat schoolbesturen deze opgave niet alleen kunnen oppakken. Op sectoraal niveau dienen strenge minimale standaarden en ontwikkelingslijnen te worden vastgesteld. Ook is er ondersteuning nodig om aan deze eisen te voldoen, van partijen zoals Kennisnet en SIVON.

Het professioneel en veilig organiseren van digitaal onderwijs is een gedeelde verantwoordelijkheid van de schoolbesturen en de minister. Deze

verantwoordelijkheid heeft slechts deels een wettelijke grondslag, specifiek waar het gaat over privacy en digitalisering. Besturen hebben echter ook de brede verantwoordelijkheid om leerlingen in een veilige omgeving goed onderwijs te bieden. Vanuit die verantwoordelijkheid vindt de adviesgroep het noodzakelijk dat besturen regie nemen op ICT en digitale veiligheid scharen onder hun taak om veiligheid op school te garanderen.

Leden Adviesgroep Regie op ICT

- Frits Hoekstra / SCOPE scholengroep (PO en VO) *Voorzitter*
- Jan Kees Meindersma / De Groeiling (PO)
- Egbert de Jong / Montessori Vereniging Haarlemmermeer (PO)
- Gabriëlle Leijh / Cals College (VO)
- Paul Slegers / Stichting Onderwijs Midden-Limburg (VO)
- Tijmen Smit / Gooise Scholen Federatie (VO)
- Rob Thuijls / Kerobei (PO)
- Frank Tigges / Stichting Klasse (PO)

Dit kunnen besturen echter niet alleen. De adviesgroep doet een appèl op de minister om helderheid te scheppen over datgene waar besturen aan moeten voldoen. Bovendien moeten ondersteuning en middelen beschikbaar worden gesteld om deze verantwoordelijkheid waar te kunnen maken.

Waarom regie op ICT?

ICT is niet meer weg te denken uit het primair en voortgezet onderwijs. De invulling verschilt, maar geen school kan nog zonder visie op ICT, digitale leermiddelen, ICT-vaardige docenten en een digitale infrastructuur. In de toekomst wordt ICT alleen maar belangrijker. Maar hoewel onderwijsbesturen de verantwoordelijkheid hebben om goed onderwijs mogelijk te maken, leggen zij niet vanzelfsprekend de link met de rol van ICT hierbij. In het funderend onderwijs wordt regie nemen op ICT niet vanzelfsprekend als bestuurlijke opgave gezien. En dat is om twee redenen wél urgent.

Om te beginnen biedt regie op ICT unieke kansen. Een goede inzet van technologie verrijkt het onderwijs en kan bijdragen aan het oplossen van ingewikkelde onderwijsvraagstukken. Ook is ICT niet meer weg te denken binnen de ondersteunende processen en de informatievoorziening op scholen. Daar is een proactieve houding van besturen bij nodig, want de ontwikkelingen in de technologie gaan sneller dan in het onderwijs. Waar ICT unieke kansen biedt, bepalen marktpartijen momenteel hoe ICT het onderwijs ondersteunt. Naarmate besturen meer regie nemen op ICT, kan de sector beter definiëren wat er nodig is op bijvoorbeeld de leermiddelenmarkt en in het contact met de overheid. Samenwerking is daarbij de sleutel tot succes.

Daarnaast is regie op ICT een harde noodzaak. Met de groeiende ICT-afhankelijkheid van scholen nemen de privacy- en veiligheidsrisico's toe. Ook hier ligt een verantwoordelijkheid voor besturen: bij goed onderwijs hoort het waarborgen van de veiligheid van leerlingen en leraren. Dat geldt dus ook in het digitale domein. In het funderend onderwijs weegt die verantwoordelijkheid extra zwaar, omdat de leerlingen minderjarig zijn.

Hacks in de praktijk: ROC Mondriaan

- Er zijn (Russische) hackerscollectieven actief die gespecialiseerd zijn in zorg en onderwijs.
- ROC Mondriaan is een van de scholen die [werd gehackt](#); er werden 200.000 bestanden gestolen, waaronder kopieën van paspoorten.
- De verbeterde beveiliging die ROC Mondriaan sindsdien heeft opgezet, kost één tot anderhalf miljoen euro extra per jaar.
- De losgeld-eis bij ransomware-aanvallen lag in 2021 tussen de 0,4% en 2% van de jaaromzet.

“Wat vandaag op jufmarieke.nl staat, wordt morgen in de klas gebruikt. Maar gratis is niet altijd de beste keus.”

Rob Thuijls, bestuurder Kerobei

Het lijkt geen twijfel: op dit moment is de digitale veiligheid van leerlingen onvoldoende gegarandeerd. [Onderzoek](#) laat zien dat onderwijsinstellingen over de hele linie digitaal kwetsbaar zijn. Dat is te verklaren, want de risico's van technologie zijn moeilijk zichtbaar en veel scholen kiezen voor goedkope ICT-oplossingen omdat de publieke bekostiging nooit is aangepast aan de groeiende ICT-uitgaven. Maar gratis bestaat niet: bij ICT betaal je met geld óf met gegevens. Op dit moment staat de deur voor datalekken en privacyschendingen wijd open en neemt het aantal incidenten toe.

“Laten we niet wachten met het ophangen van rookmelders tot de school in brand staat. Het is belangrijk dat schoolbesturen snel weten wát ze in het kader van beveiliging en privacy moeten doen en hóe ze dat moeten doen. Daarnaast moet er een plan zijn voor als het ergens onverhoopt toch misgaat. Dat is de basis die we nu op orde moeten brengen. Daarna kunnen we in een continu proces verder verbeteren.”

Egbert de Jong, bestuurder Montessori Vereniging Haarlemmermeer

Zowel vanuit kansen als vanuit risico's is het dus urgent dat besturen zo snel mogelijk regie nemen op ICT. Op schoolniveau is die regie de eerste stap op weg naar bewust ICT-gebruik in de hele organisatie. Op sectorniveau is het de eerste stap naar leren van elkaar, naar collectieve oplossingen en collectieve slagkracht.

Wat zijn de ICT-verantwoordelijkheden van schoolbesturen?

De verantwoordelijkheden van besturen op het gebied van ICT zijn slechts in beperkte mate in de wet vastgelegd. Het wettelijk kader is dus minimaal. Besturen hebben zich te verhouden tot de AVG, de Wet pseudonimisering en de Archiefwet, die samen de basis leggen voor omgang met gegevens en documenten (zie kader). Op het gebied van cybersecurity en de bescherming tegen cyberaanvallen hebben besturen echter geen wettelijke opdracht. Vanwege de reële dreiging van cybercriminaliteit ziet de adviesgroep Regie op ICT voor besturen echter een grotere morele verantwoordelijkheid dan wettelijk is vastgelegd. De adviesgroep is van mening dat het op orde brengen van cybersecurity een bestuurlijke taak is: hiermee waarborgen we de veiligheid van kinderen, jongeren en personeel. Daarover moeten in de sector en met de rijksoverheid afspraken worden gemaakt die leiden tot minimale standaarden waar alle besturen aan moeten en willen voldoen.

Naast de verantwoordelijkheid voor veilig digitaal onderwijs, hebben besturen ook de verantwoordelijkheid om ICT doordacht in te zetten waar dit het onderwijs kan verbeteren. De kansen van ICT worden onder andere benut door leerlingen toegang te geven tot digitaal leer materiaal en digitaal te toetsen. Bij deze verantwoordelijkheid zit de urgentie vooral in de opdracht om nu en in de toekomst optimaal onderwijs te bieden. Daarbij liggen volgens de adviesgroep minimale standaarden niet voor de hand. Scholen zijn vrij om te kiezen hoe zij met inzet van ICT goed onderwijs realiseren. Die keuzes zijn echter niet vrijblijvend: als een school digitale leermiddelen gebruikt, moet dat goed geregeld zijn, als een school digitaal toetsen afneemt, moet de

afname vlekkeloos verlopen. Om hier goed en doordacht gebruik van te kunnen maken moet een school aan kwaliteitsdoelstellingen voldoen. De adviesgroep stelt zich op het standpunt dat deze kwaliteitsdoelstellingen in de sector als ontwikkelingslijnen moeten worden vastgelegd.

---

*Kennisnet heeft voor drie thema's bestuurlijke verantwoordelijkheden vertaald naar concrete acties die besturen kunnen ondernemen ('voorwaarden') om digitalisering veilig en doordacht in te kunnen zetten. Elke voorwaarde is uitgewerkt op verschillende niveaus: van wat besturen **minimaal moeten regelen** naar hoe zij **verder kunnen verbeteren**.*

Om besturen en scholen hierbij te ondersteunen, heeft Kennisnet de tool 'Inzicht in ICT-voorwaarden' ontwikkeld. Met deze tool kan een bestuur of school de eigen situatie in kaart brengen (Waar staan we nu als het gaat over bijvoorbeeld IBP?) en zien welke groei per voorwaarde mogelijk of nodig is.

Met het doorlopen van deze online tool in de Kennisnetwijzer krijgt de gebruiker:

- *inzicht in de verantwoordelijkheden van het schoolbestuur met bijbehorende ICT-voorwaarden: dit verhoogt het bewustzijn van de verantwoordelijkheden die het bestuur draagt voor een professionele ICT-inzet, en van de voorwaarden waaraan moet worden voldaan om hier concreet invulling aan te geven;*
- *zicht op hoe invulling kan worden gegeven aan een ICT-voorwaarde in de praktijk: dit geeft inzicht in het groeipad langs de diverse niveaus;*
- *de mogelijkheid een momentopname van de huidige situatie te maken (Waar staan we nu binnen dat groeipad? Met welke voorwaarden willen we de komende tijd aan de slag? Welke informatie kunnen we hiervoor nog meer raadplegen?).*

De online tool wordt rond 1 april gepubliceerd.

De adviesgroep adviseert alle schoolorganisaties in het po en vo om van de tool 'Inzicht in ICT-voorwaarden' gebruik te maken, omdat zij daarmee inzicht krijgen in de mate waarin zij hun verantwoordelijkheid al invullen. Daarnaast beveelt de adviesgroep aan om in de toekomst het aantal minimale standaarden, ontwikkelingslijnen en het aantal thema's in de tool uit te breiden wanneer nieuwe ontwikkelingen op ICT-gebied daarom vragen.

“Waar staan wij op het gebied van informatiebeveiliging en privacy, digitaal toetsen en toegang tot digitaal leermateriaal? Het is goed om jezelf regelmatig een spiegel voor te houden”

Gabrielle Leijh, bestuurder Cals College

Huidige (privacy)wetgeving

- In de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is vastgelegd hoe persoonsgegevens beschermd moeten worden in schoolorganisaties. Scholen zijn verplicht informatiebeveiliging en privacy (IBP) goed te regelen.
- In de Archiefwet is vastgelegd hoe gegevens en documenten die verband houden met de publiekrechtelijke taak van besturen moeten worden gearhiveerd en bewaard.
- De Wet pseudonimisering verplicht tot gepseudonimiseerde uitwisseling van leerlinggegevens in de leermiddelenketen.

Landelijke ontwikkelingen

De aandacht voor regie op ICT vanuit de adviesgroep staat niet op zichzelf. Dit advies loopt gelijk op met landelijke ontwikkelingen. We noemen de belangrijkste.

- Kennisnet ontwikkelt een tool ‘Inzicht in ICT-voorwaarden’ met daarin minimumvoorwaarden op de gebieden veiligheid, digitale leermiddelen en digitaal toetsen.
- Kennisnet doet een inhoudelijke verkenning naar een normenkader in het funderend onderwijs: hoe zou dat er – uitgaande van de bestaande situatie – uit kunnen zien? OCW en raden gaan op basis van die verkenning het gesprek met elkaar aan.
- SIVON, Kennisnet, PO-Raad, VO-raad en OCW ontwikkelen gezamenlijk een programmaplan om het niveau van veiligheid in het funderend onderwijs te verbeteren, onder voorbehoud dat hiervoor financiering beschikbaar komt. In het programma zit onder andere de ontwikkeling van een jaarlijks bij te stellen cyberdreigingsbeeld, naar analogie van het cyberdreigingsbeeld van SURF in het hoger onderwijs. Ook wordt de inrichting van centrale voorzieningen zoals een [CERT](#) en [SOC](#) voor het funderend onderwijs verkend.
- De Tweede Kamer pleit voor een meldpunt cybercriminaliteit in het funderend onderwijs. Raden en OCW zijn daarover met elkaar in gesprek.
- Momenteel voeren de PO-Raad, VO-raad en Kennisnet een businesscase uit naar de ontwikkeling van een brede ICT-monitor die waardevolle informatie oplevert voor leraren, schoolleiders, ICT-coördinatoren/ICT-directeuren en bestuurders. Het zou gaan om de monitoring van vaardigheden van leraren, veiligheid, privacy, infrastructuur, architectuur, rollen en processen. Dit kan besturen helpen inzicht te krijgen in hoe hun organisaties presteren ten opzichte van elkaar en ten opzichte van de minimumstandaarden. De eerdergenoemde tool ‘Inzicht in ICT-voorwaarden’ moet hier uiteindelijk een plek in krijgen.

Wat is er nodig om aan deze verantwoordelijkheden te voldoen?

De uitdaging waarvoor het onderwijs staat, is zeer complex. De wetgeving is minimaal en besturen voelen een morele verantwoordelijkheid een volgende stap te zetten. Door de beperkte schaalgrootte in onze sectoren moeten veel instellingen een aanzienlijke kwaliteitsslag maken. Die kwaliteitsslag kost tijd en geld en dat is er niet altijd. Ook is het de vraag of iedereen die kwaliteitsslag wel kan en/of zal maken, terwijl de sectoren slechts zo sterk zijn als hun zwakste schakel. Besturen hebben elkaar nodig om slagvaardiger te worden ten opzichte van leveranciers. Ook kunnen de sectoren zich beter weren tegen cybercriminaliteit als besturen met elkaar informatie delen over cyberdreigingen.

De adviesgroep stelt daarom dat deze uitdaging een gedeelde verantwoordelijkheid is van onderwijsbesturen en de minister. Om aan deze gedeelde verantwoordelijkheid te kunnen voldoen, moet er gelijktijdig en in nauwe samenhang op drie niveaus gewerkt worden: dat van de rijksoverheid, de schoolbesturen en de onderwijssectoren. Omdat deze drie niveaus sterk van elkaar afhankelijk zijn, worden de benodigde acties hier in willekeurige volgorde gepresenteerd.

Figuur 1: Op drie niveaus moet worden gewerkt aan de uitdaging waarvoor het onderwijs staat. Deze niveaus zijn onderling sterk afhankelijk.

Wat hebben besturen zelf te doen?

Het is aan besturen om ervoor te zorgen dat zij in eigen huis de basis op orde hebben: dat ze het maximale doen om zich tegen cybercrime te weren, dat zij de privacy van medewerkers en leerlingen borgen, dat medewerkers het belang van digitale veiligheid inzien en dat zij weten wat dit betekent voor hun handelen.

Dat betekent dat bestuurders zich bewust moeten zijn van de uitdaging waarvoor zij staan. Besturen erkennen hun verantwoordelijkheid door zich te conformeren aan sectorale minimale standaarden. Daarmee brengen zij actief de digitale veiligheid van hun instellingen op orde.

“Besturen is bewuste afwegingen maken: waar zit voor deze organisatie op dit moment het juiste midden tussen risico’s afdekken en dichtregelen?”

Jan Kees Meindersma, bestuurder De Groeiling

Omdat op veiligheid niets af te dingen valt, moeten de minimale standaarden hoog zijn. Samenwerking tussen besturen is een absolute noodzaak om aan die strenge eisen te kunnen voldoen. De adviesgroep vindt daarom dat de vrijblijvendheid om op dit gebied samen te werken, moet verdwijnen.

Naast het voldoen aan de wettelijke vereisten en de minimale standaarden voor privacy en digitale veiligheid, staan besturen voor de opdracht om op het gebied van digitaal toetsen en digitaal leer materiaal bewuste keuzes te maken voor verdere ontwikkeling. Niet alleen vanuit risico’s; vooral vanuit kansen. Die ontwikkeling speelt zich af langs de lijn van ‘minimaal vereist’ tot ‘verdere ontwikkeling’. Het is aan besturen om de keuzes te maken die passen bij hun situatie en schaalgrootte. Ook hier geldt dat besturen slagvaardiger zijn als zij samen optrekken. Daarom onderstreept de adviesgroep nogmaals de noodzaak tot collectiviteit in de vorm van samen organiseren en samenwerken.

Het doordacht en veilig inzetten van digitalisering en het nemen van bestuurlijke verantwoordelijkheid hiervoor mag niet verworden tot het afvinken van een checklist. Naar de mening van de adviesgroep hoort het stimuleren van gesprekken over ICT-gebruik in de praktijk in alle gevallen bij de bestuurlijke verantwoordelijkheid. Regie op ICT gaat uiteindelijk om bewustwording en gedrag van de betrokkenen in alle lagen van de organisatie: van leerlingen tot medewerkers, van schoolleiders en bestuurders tot toezichthouders.

“Niemand is een voorstander van Netflix in de klas en toch wordt het in klassen vaak gebruikt. Hoe veranderen we dat? Niet met regels, want hoe meer verkeersregels je maakt, hoe slechter weggebruikers zich gedragen. De echte vraag is de vertaling van verantwoordelijkheden en normen naar gedrag.”

Egbert de Jong, bestuurder Montessori Vereniging Haarlemmermeer

Wat hebben we sectoraal te doen?

In de sectoren moeten afspraken worden gemaakt over wat besturen minimaal noodzakelijk achten om het funderend onderwijs digitaal veilig te maken. Deze dienen vastgelegd te worden als minimale standaarden. Daarnaast moeten ontwikkelingslijnen worden vastgesteld om de veiligheid verder te vergroten, toegang tot digitaal leermateriaal te garanderen en digitaal te kunnen toetsen. Het is noodzakelijk om de afgesproken sectorale minimale standaarden periodiek bij te stellen om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. De sectorraden en hun algemene ledenvergaderingen (ALV's) spelen hierin een cruciale rol.

De adviesgroep ziet voor SIVON (als coöperatie van besturen), Kennisnet en de sectorraden een belangrijke ondersteunende rol weggelegd. Allereerst waar het gaat om het ontwikkelen en verspreiden van kennis, instrumenten, praktijkvoorbeelden, gebruikservaringen en landelijke standaarden. Daarnaast door het opzetten van een dienst waar besturen terecht kunnen als zij te maken krijgen met een veiligheidsincident. Zeker waar het gaat om privacy en informatiebeveiliging beveelt de adviesgroep aan om te leren van andere sectoren die op dit punt een paar stappen verder zijn in hun ontwikkeling, zoals gemeenten en het vervolgonderwijs (SURF).

“Een ‘witte lijst’ met betrouwbare partners die weten wat er in het onderwijs speelt, zou handig zijn.”

Tijmen Smit, bestuurder Gooise Scholen Federatie

SIVON, Kennisnet en de sectorraden spelen ook een sleutelrol waar het gaat om de krachtenbundeling die volgens de adviesgroep van belang is om als sector de regie te nemen op ICT: collectieve slagkracht richting leveranciers, betere vraagarticulatie op de leermiddelenmarkt en een gezamenlijke lobby richting de overheid. Het thema is dusdanig urgent dat we dit niet vanuit de bestuurlijke autonomie kunnen organiseren. Toewerken naar een volledige aansluiting bij collectieve initiatieven van schoolbesturen zoals SIVON is noodzakelijk om regie op ICT mogelijk te maken - met als doel het best denkbare onderwijs voor onze leerlingen.

“Alleen collectief zijn we een serieuze partij voor leveranciers.”

Frank Tigges, bestuurder Stichting Klasse

Wat heeft de overheid te doen?

De overheid kan besturen in hun regie op ICT ondersteunen door te zorgen voor overkoepelend beleid dat past bij de actuele digitale werkelijkheid in scholen. De adviesgroep vindt een zekere sturing op het stellen en bereiken van de minimale standaarden voor privacy en informatiebeveiliging daarbij noodzakelijk. De sectoraal vastgestelde standaarden moeten als basis worden gehanteerd om het hiaat in de wetgeving te dichten. Ook is het een goed idee als er toezicht

wordt gehouden op regie op ICT, bijvoorbeeld door dit thema een vaste plek te geven in het inspectiekader, als onderdeel van veiligheidsbeleid.

Naar de mening van de adviesgroep horen de aanvullende eisen die voortkomen uit de morele verantwoordelijkheid die besturen voelen, gepaard te gaan met extra middelen. Tot nu toe is daar niet of nauwelijks sprake van geweest. Als besturen regie nemen op ICT op de manier zoals hiervoor is beschreven, rechtvaardigt dat een bekostiging die past bij de uitbreiding van verantwoordelijkheden van besturen.

“Als bestuurder wil ik weten of binnen mijn organisatie de boel op orde is. Op allerlei gebieden is onafhankelijk toezicht geregeld, maar niet op het gebied van ICT. Onze accountant controleert ons, maar de inspectie houdt zich er nog niet mee bezig.”

Paul Slegers, bestuurder Stichting Onderwijs Midden-Limburg

Adviezen adviesgroep Regie op ICT:

aan individuele collega-bestuurders en schoolbesturen ...

- Neem kennis van en erken de verantwoordelijkheden die je als bestuurder hebt om digitale veiligheid, toegang tot digitaal leer materiaal en digitaal toetsen op orde te brengen.
- Conformeer je aan strenge minimale standaarden die sectoraal worden ontwikkeld en vastgesteld.
- Zet je in om de vrijblijvendheid rond collectieve samenwerking op het gebied van digitalisering te laten verdwijnen. Voel je verplicht om bestuurlijk samen te werken, om gezamenlijk slagvaardig te worden en regie te krijgen op ICT. Draag bij aan de slagkracht van de sector door aansluiting te zoeken bij partijen als SIVON.
- Stimuleer het gesprek over veilig en bewust ICT-gebruik op de werkvloer. Maak hierbij gebruik van de beschikbare tools van Kennisnet en sectorraden, zoals de tool ‘Inzicht in ICT-voorwaarden’.

aan de besturen gezamenlijk, sectorraden, Kennisnet en SIVON ...

- Spreek als vereniging (PO en VO) op de ALV's in juni af dat er strenge minimale standaarden komen voor informatiebeveiliging en privacy waar alle besturen aan dienen te voldoen.
- Vul deze afspraken aan met ontwikkelingslijnen op het gebied van informatiebeveiliging en privacy, digitaal toetsen en digitale leermiddelen waar alle besturen naar willen en moeten streven.
- Vul deze minimale standaarden en ontwikkelingslijnen periodiek aan, om in te spelen op nieuwe beveiligingsissues en de nieuwste ontwikkelingen omtrent digitalisering;

- Ontwikkel en verspreid kennis, instrumenten, praktijkvoorbeelden, gebruikerservaringen en landelijke standaarden.
- Zet collectieve diensten zoals een CERT op waar besturen terecht kunnen voor ondersteuning bij het voorkomen en aanpakken van veiligheidsincidenten.
- Leer van andere sectoren die op dit punt verder zijn, zoals gemeenten en het vervolgonderwijs (SURF).
- Zorg voor krachtenbundeling met als doel: collectieve slagkracht richting leveranciers, betere vraagarticulatie op de leermiddelenmarkt en een gezamenlijke lobby richting de overheid.
- Voer lobby richting politiek en ministerie voor meer middelen om invulling te kunnen geven aan de hier beschreven verantwoordelijkheden.

aan de overheid ...

- Zorg voor overkoepelend beleid en regelgeving passend bij de actuele digitale werkelijkheid in scholen.
- Stuur actief op het bereiken van minimale standaarden voor privacy en informatiebeveiliging.
- Organiseer toezicht op regie op ICT, bijvoorbeeld door het onderwerp op te nemen in het inspectiekader.
- Laat de verantwoordelijkheid die schoolbesturen en scholen hebben gekregen, gepaard gaan met extra middelen.

Hoe kwam dit advies tot stand?

De leden van de adviesgroep Regie op ICT zijn door de PO-Raad en VO-raad gevraagd om zitting te nemen in de adviesgroep. Hierbij is gestreefd naar een goede afspiegeling van het veld, met kleine en grote besturen, bestuurders die eerder bij dit thema betrokken zijn geweest en bestuurders voor wie dit een nieuwe materie was. De leden kwamen vijf keer (online) samen, onder voorzitterschap van Frits Hoekstra. De groep werd ondersteund door medewerkers van de PO-Raad en VO-raad. Medewerkers van Kennisnet en SIVON waren bij de bijeenkomsten als experts aanwezig om de adviesgroep te informeren over lopende ontwikkelingen. Tussentijds zijn bevindingen van de groep gedeeld via artikelen op poraad.nl en voraad.nl.

Verschenen artikelen:

[Adviesgroep Regie op ICT van start](#)
[Geen afvinklijstje, maar bewuste keuzes](#)
[Adviesgroep Regie op ICT bepleit minimumnormen en ontwikkelingsdoelen](#)
[Adviesgroep Regie op ICT over de ondersteuningsbehoefte van besturen](#)
